

PLAYBOY INTERVJU

Autor: TAMARA NIKČEVIĆ

Milorad Vučelić

Nekada jedan od politički najmoćnijih ljudi u zemlji, danas bogati opozicionar, kome su pripadale najlepše žene prošlog veka, prvi put otvoreno govori o tome kako je podneo samoubistvo brata, zašto je izbledelo prijateljstvo sa Emirom Kusturicom i Dobricom Ćosićem i koliko mu je vremena trebalo da shvati razliku između vođenja ljubavi i Čistog seksa

Sa navodnicima ili bez njih, Milorad Vučelić je uspeo da bude marksista, disident, liberal, socijalista, novinar; publicista, pozorišni kritičar, filozof, sociolog, političar, direktor, biznismen, Ted Tarner iz Crvenke, Miloševićev Berlusconi, vlasnik najlepših žena ali i serviser pevaljki; Jugosloven, pa veliki Srbin, a zapravo Crnogorac, intelektualac opšte prakse i najsposobniji socijalista, intimus DBovaca ali i momaka brzih na okidaču. Priznajem da nisam shvatila zašto je želeo da me ubedi da je jedini pravi živi levičar. Uprkos portretima Če Gevare, Lenjina, Marksa i Josipa Broza koji su nas posmatrali sa zidova njegovog velikog kabineta potpredsednika Socijalističke partije Srbije, nisam mu poverovala.

Levičar u Pradinim patikama i s crnim, kožnim ruksakom i tomposom, koji je oduvek bio njegov zaštitni znak, tvrdi da je njegov život zapravo počeo 1968. Od tada do danas osvajao je važne funkcije s jednakom strašću kao i žene. Bio je urednik Studenta, Vidika, Književne reci, direktor SKC, umetnički direktor Zvezdara teatra, direktir RTSa. Sve to za samo jedan život.

Milorad Vučelić je rođen 17. juna u selu Sivac. Osnovnu školu je završio u Crvenki, gimnaziju u Vrbasu, a pravni fakultet u Beogradu.

PLEJBOJ: Odakle su Vučelići?

VUČELIĆ: Iz Brskuta. Bratonožići. Jedan deda, Panto Vučelić, poginuo je na Skadru. Ovaj drugi, Vojvodanin Vlaškalić bio je solunski dobrovoljac, prošao je i nemački i ruski logor. Otac je bio načelnik UDBE u Subotici. Pravi Crnogorac, nevešt u svim domaćinskim poslovima. Mnogo je brinuo o nama, želeo je da nešto postanemo u životu. Imao sam mlađeg brata. Izvršio je samoubistvo. Mama nije radila. Potpuno se posvetila porodici. Bila je puna ljubavi, nežna, ali stroga, vodila je računa o tome da budemo najbolji daći. Sećam se da je kupovala komplete iz biblioteke "Srpska književnost u sto knjiga" i da me je terala da čitam. Gimnaziju sam završio u Vrbasu. Često smo se selili.

PLEJBOJ: Otac je, kažete, bio pravi Crnogorac, koji nije voleo kućne poslove. A vi?

VUČELIĆ: Ni ja ih ne volim. U kući ništa ne radim. Znam da skuvam kafu i čaj iz kesice. Nekoliko puta sam bezuspešno pokušao da napravim hemendeks. Nikada nijednoj ženi s kojom sam bio nije palo na pamet tako nešto da traži od mene. Sa ostvarenom, kompletnom ženom nemate takvih problema. Povremeno bi se pojavila neka ludača koja bi govorila da mora postojati podela poslova, ali mi je to bilo smešno. Nisam želeo da s njom delim kuvanje, pranje sudova, čišćenje. Mislio sam da je mnogo važnije kako da podelimo neke druge, mnogo lepše stvari. Ipak sam

odrastao u takvoj porodici gde nikada nisam video da moj otac ili deda rade nešto slično. Vaspitan sam na muškom mitu, istoriji, pričama, epskoj poeziji. Znalo se ko kuva, sprema Božić, Uskrs, slave...

PLEJBOJ: Koja je slava Vučelića?

VUČELIĆ: Sveti Jovan. Koliko god da sam bio ateista, veoma sam poštovao crkvu.

PLEJBOJ: Novine već godinama pišu o tome ko su sve gosti na vašim slavama.

Uspevali ste da okupite ljude različitih ideoloških, čak i civilizacijskih stavova.

VUČELIĆ: Na prvoj slavi koju sam slavio u Beogradu, gosti su bili Radovan Karadžić, Brana Crnčević i Dobrica Ćosić. Bilo je to, čini mi se, 1991. godine. Tada sam počeo da slavim slave.

PLEJBOJ: Zašto baš tada? Bilo je u trendu?

VUČELIĆ: Bilo je malo komplikovano da slavim slavu, jer nikada do tada nisam imao svoj stan. Dugo sam u javnom životu, a relativno dugo i živim, tako da sam sklapao razna prijateljstva. Zorana Đindića sam, na primer, upoznao dok se, kao svršeni student, spremao na put u Nemačku. Radovana Karadžića preko pokojnog Mileta Perišića, još pre događaja u Bosni. Niko od nas nije ni slutio šta će nam život nameniti, koje ćemo sve uloge igrati i s koje ćemo strane sveta biti.

PLEJBOJ: Da li je nekada bilo nekih incidenata?

VUČELIĆ: Na slavama nema svađa. Ima samo diskusija i rasprava. Sećam se da su na Jovandan 1997. godine u mojoj kući sedeli Brana Crnčević, Jovica Stanišić, pokojni Zoran Đindić, pokojni Radovan Stojčić Badža i još mnogo mojih prijatelja. O toj slavi se dugo spekulisalo u medijima.

PLEJBOJ: Jeste li se družili sa Zoranom Đindićem?

VUČELIĆ: Da, i bili bliski sve dok nije došao na vlast. Upoznali smo se negde 1975. ili '76. godine u Studentskom kulturnom centru. Kada je otišao u Nemačku, bio sam kod njega u gostima. Mesec dana sam učio jezik. Sećam se da je u Frankfurtu bila jedna zanimljiva vinarija u koju smo svake večeri odlazili. Popili bismo dve tri čaše vina i maštali o tome da, kada se vratimo u Beograd, ovde otvorimo nešto slično. Jednom mi je poklonio neki lanac sa anarhističkom zvezdom. Skoro sam ga pronašao negde u kući. Sećam se da smo, kao vrlo mladi i angažovani levi intelektualci, napisali zajednički tekst. U vreme kad je grupa Bader Majnkof harala Nemačkom, dopisnik Politike Duka Julijus opisivao je te događaje s krajnje desničarskih pozicija, što je Zorana žestoko nerviralo. Tražio je da mu napišemo odgovor. Objavili smo to u Književnoj reci.

PLEJBOJ: Kako ste reagovali na vest o ubistvu Zorana Đindića?

VUČELIĆ: Izuzetno teško. Veoma mi je žao, bez obzira na naša neslaganja, na to što nikada nismo delili politička uverenja. Bili smo levičari, ali ja malo leviji, a on bliži centru. Moja porodica i ja smo ga ožalili u tišini.

PLEJBOJ: Niste bih' na sahrani?

VUČELIĆ: Ne. Od čuvara njegovog kovčega nije se moglo prići. Izjavio sam saučešće i kasnije jednom otišao na njegov grob.

PLEJBOJ: Mnogo vaših prijatelja je doživelo strašnu sudbinu: jedni su 'ubijeni, drugi

su u Hagu, treći se kriju od Tribunala...

VUČELIĆ: To su različita vremena, različite smrti, različite sudbine. Crnogorci nekad kažu: najgore je kada je neko živ, a zapravo mrtav.

PLEJBOJ: Jeste li "prežalili" Radovana Karadžića?

VUČELIĆ: Zašto?! Živ je i zdav. On je fin čovek, demokratska struktura ličnosti, blag, kao što to znaju da budu visoki ljudi.

PLEJBOJ: Da li vi to namerno provocirate javnost?

VUČELIĆ: Ne, zašto?! On nije isključiv čovek koji udara rukom o sto, koji voli da naređuje. Sve će vremenom doći na svoje mesto i videćete da sam bio u pravu.

PLEJBOJ: Ne verujem. Crnogorski ste tvrdoglavi i isključivi?!

VUČELIĆ: Tačno je da imam crnogorsku narav, a vojvođansku vrednoću i marljivost. Bilo bi mnogo bolje da je obrnuto. Crnogorci mogu da budu svadljivi, ali su gotovo uvek spremni da se brzo pomire. Najpre se pošteno posvađaju, pa potuku, a onda se obično izljube. Vojvodani se ne svađaju. Oni teraju po svom. Ja sam po naravi sasvim sigurno Crnogorac. Isključiv sam i negujem svoju isključivost. Zbog toga sam imao toliko javnih polemika, svađa, nekada i neprijatnosti. Moj radni život počinje 1968. Bilo je to vreme kada je postojala ozbiljna intelektualna elita, koju niste mogli da korumpirate.

PLEJBOJ: Hoćete da kažete da ona danas ne postoji?

VUČELIĆ: Danas u Srbiji ne postoji kritička svest. Postoje eksperti, analitičari i ova masa poltrona i ulizica. Nekada su naši uzori bili ozbiljni intelektualci, levo orijentisani od Danka Grlića do Ljube Tadića i Mihajla Markovića. Naša uporišta su bila i Marksovi Rani radovi, Adornova politička teorija, Hajdeger, Markuze. Ovde se danas poltronstvo smatra reformskim i demokratskim stavom. Nikada uz jednu vlast nije deklarativno stalo toliko inteligencije.

PLEJBOJ: I šta je tu loše?

VUČELIĆ: To je pristajanje uz vlast bez ikakve ograde, bez ikakvog kritičkog stava. Pogotovo što tu ima nekih koji su podržavali i prethodnu, i onu pre nje i svaku moguću vlast.

PLEJBOJ: Socijalističku partiju Srbije su ljudi o kojima govorite uglavnom zaobilazili. Zašto ste vi ušli u SPS?

VUČELIĆ: Socijalistička partija je bila i ostala jedina levičarska partija u Srbiji.

PLEJBOJ: Čime je to potvrdila? Ratovima?!

VUČELIĆ: Svojim programom, politikom koju je vodila, borbom za socijalnu pravdu, odnosom prema procesu tranzicije... Ona je donela Zakon o privatizaciji koji je bio i zakon i socijalna reforma. Ta levičarska partija nije prodala ništa iz Srbije, nijednu fabriku, nijedan pogon. Nije dala ništa.

PLEJBOJ Zaboravili ste hiperinflaciju?

VUČELIĆ: Zemlja je bila pod sankcijama. Neću da sporim da se živelo teško.

PLEJBOJ: Da li ste vi znali šta to znači težak život? Može li čovek koji je bogat kao vi biti levičar?

VUČELIĆ: Nisam bogat čovek. Imam trideset i nešto godina radnog staža...

PLEJBOJ: Znam još neke ljude s trideset i više godina radnog staža koji sebi ne mogu priuštiti ni deo onoga što vi možete.

VUČELIĆ: Radio sam u privatnoj firmi, bio njen direktor i suvlasnik. Bio sam direktor RTS-a, a u isto vreme producent nekoliko kulturnih Kusturićinih filmova, direktor Zvezdara i Budva grada teatra, direktor RTV Novi Sad, narodni poslanik u tri saziva Skupštine Srbije. Sve je jasno. Da nije, bio bih u zatvoru. Sve su prečešljali.

PLEJBOJ: Jeste li se još nečim bavili?

VUČELIĆ: Kad sam smenjen, 1995, počeo sam da se bavim privatnim biznisom.

PLEJBOJ: Poznajete li Stanka Subotića Caneta?

VUČELIĆ: Kako da ne. Sa Stankom Subotićem su me upoznali Radovan Stojčić Badža i Milo Đukanović.

PLEJBOJ: Jeste li saradivali sa njim?

VUČELIĆ: Nikada Stanko Subotić i ja nismo uradili nijedan zajednički posao.

PLEJBOJ: Zašto je 1999. u Budvi pucano na vaš automobil? VUČELIĆ: To policija nije uspela da sazna.

PLEJBOJ: A vi?

VUČELIĆ: Kako bih ja znao, kada ne zna policija?!

PLEJBOJ: U zatvoru ste bili jedino tokom akcije "Sablja". Šta ste skrivili?

VUČELIĆ: Tako je to u demokratiji. Kao da su hteli da nadmaše rekord Informbiroa. U vreme IBA, na teritoriji cele nekadašnje Jugoslavije, uhapšeno je 11 000 ljudi. Ovi su uspeli da uhapse 12 000.

PLEJBOJ: Biografija pravog levičara je stenešna bez robije.

VUČELIĆ: Kada je Svetlana Ražnatović izašla iz zatvora, išao sam da je posetim. Bilo me je sramota bio sam samo 20 dana u zatvoru, a ona 120! Spasio me je to što sam štrajkovao glađu. U pravu ste: nije loše da vam se nade u biografiji da ste bili uhapšeni od ovakvih demokrata. Što se zatvora tiče, najgore mi je bilo to što s porodicom nisam imao nikakav kontakt. I izolacija. Nisam se bojao ljudi koji su tada bili na vlasti, iako sam znao da nemaju nikakvu moralnu zadržku. Strahovao sam za porodicu.

PLEJBOJ: U periodu vaših ranih levičarskih radova, bili ste prepoznatljivi po dve već mitske stvari: vijetnamka i torbica u kojoj ste nosili desetak flomastera. Šta je s tim stvarima danas? Bolje se osećate u dobrim i skupim odelima?

VUČELIĆ: Ne. Menjao sam torbe, a vijetnamku nosim i danas. U to vreme sam kupovao garderobu u inostranstvu. Vijetnamke kupujem i danas. Imao sam radničke, zelene, crne, bež... Imam i mnogo vojničkih mantila.

PLEJBOJ: Zašto baš vojničkih?

VUČELIĆ: Volim da nosim te teške, sportske stvari, više nego odela. Odelo moram da nosim kao maskirnu uniformu. Obožavam džempere i dobre jakne. Te stvari me

podsećaju na jedan period života koji je trajao do jeseni 1991. godine, kada sam stekao prvu političku funkciju. Do tada sam živio kao potpuno slobodan čovek, objavljivao tekstove, vodio pozorište. Bio je to lep period. Ovo je nešto drugo. Stariji sam. Umoran. Ipak, gledam kako mi deca odrastaju, stasavaju, razvijaju se.

PLEJBOJ: Kažu da sin mnogo liči na vas, ne samo fizički nego i po tome što je, iako vrlo mlad, već zaradio etiketu zavodnika.

VUČELIĆ: Voleo bih da on zaradi etiketu zavodnika. Ja, nažalost, to nikad nisam bio. Meni zavodjenje nije išlo. Morao sam ozbiljno da se potrudim, ako mi je bilo stalo. Ništa nije padalo s neba.

PLEJBOJ: Kako ste se trudili?

VUČELIĆ: Udvarajući se i pričajući.

Kada razmišljam o ovom vremenu, draže mi je što sam bliži kraju nego početku života. Ne verujem da bih danas prošao kod neke mlade devojke, s obzirom na ovo što vidim. Možda bi me jedino spasila slaba konkurencija. U moje vreme svi su muškarci jurili ženske, gotovo su svi bili heteroseksualni. Homoseksualci su bili retka pojava. Moj sin je drag, dobar, i pametan momak.

PLEJBOJ: Po čemu najviše na vas liči?

VUČELIĆ: Ima neki eros kada nešto tvrdi, kada se bori, kada diskutuje. Radoznao je i otvoren. Voli film, sluša odličnu muziku. Ima moj karakter. I srce. Ali je bolji čovek.

PLEJBOJ: Šta je s kćerkom? Da li ste posebno vezani za nju? VUČELIĆ: Ima tu nešto. Decu volim podjednako, ali mi je kćerka posebna slabost. Stalno imam potrebu da je zaštitim. Moja kćerka je prilično samostalna, držim da je pametna i lepa. S njom se baš nije lako svađati. Jedina osoba od koje zazirem je ona.

PLEJBOJ: Jeste li strog otac?

VUČELIĆ: Ponekad čak mislim da sam premoderan. Ne mogu da budem strog. Kada sam besan, onda može biti opasno. Spreman sam da kažem svašta, i gađam gde najviše boli.

PLEJBOJ: Šta žene najviše privlači kod vas?

VUČELIĆ: Nisam se nikada ozbiljnije posvećivao toj temi. Možda žene, osim nekih uobičajenih muških osobina koje muškarac mora da poseduje, uzbuđuje kada joj otkrijete emocije. Mnogo je žena koje su uvek javno delovale kao heroine, a u suštini su bile jako nesretne. Neko igra ulogu zavodnice, neko zavodnika, neko švalera. Teško je kada jednom ta uloga prestane. Nisam voleo da budem klasičan zavodnik. Uvek sam želeo da dođem do bića te žene. Nikada me nije zadovoljavao "bal pod maskama", lažne igre strašnih velikih ljubavnika i ljubavnica, jer onda u krevetu prosto ne znate da li je reč o takmičenju dve "škole učenja". Nisam se time bavio. Da jesam, možda je moglo da ih bude mnogo više. Zbog toga mi je žao.

PLEJBOJ: Koliko više?! Pa, sami ste jednom javno priznali da ste bili promiskuitetni.

VUČELIĆ: Jesam, ali davno. Okačio sam kopačke o klin i danas imam pravo da žalim i da se sećam. Bilo je tu i velikih ljubavi i prolaznih strasti. Nekada se te strasne avanture vrlo dugo pamte. Kada sam bio mlad, imao sam veze koje su uglavnom bile u dva grada.

PLEJBOJ: Bili ste u paralelnim vezama?

VUČELIĆ: Jesam. I nije me niko zbog toga prozivao. Nije bilo tabloida, paparaca, živelo se slobodnije. Danas to zvuči kao bajka.

PLEJBOJ: Mogu li se voleti dve žene istovremeno?

VUČELIĆ: Mislim da mogu.

PLEJBOJ: Da li biste svojoj ženi oprostili prolaznu strast ili avanturu?

VUČELIĆ: Nisam bio u prilici da to testiram. Možda je toga i bilo, a da nisam znao. Danas, kada sam verovatno bolji i tolerantniji nego što sam nekada bio, možda i bih. Nisam siguran. Imao sam prijatelje koji su imali slične probleme i savetovao sam ih da oprostite, ako baš nije bila neka svinjarija. Mislim da treba oprostiti, naročito muškarcu.

PLEJBOJ: Koji vam je najuzbudljiviji deo igre zavodjenja?

VUČELIĆ: Kod mene se manjeviše sve znalo od početka, u tih nekoliko prvih dana. Voleo sam intenzivne početke. Nisam bio udvarač na duge staze. To se desi ili ne desi. Za dan ili dva. Taj deo je uvek bio najuzbudljiviji. Posle, kada se upoznamo, sve dobija drugi smisao. Covek tek kasnije pokazuje svoje pravo lice. U zavodjenju, muškarac ne samo što hoće da se pokaže boljim, nego on to i jeste. Ljubav stimuliše, izvlači iz vas ono najbolje. Kad god sam imao tremu, dotle je funkcionisalo. Znam da je kraj kada ona nestane. Uvek je lakše zavesti ženu nego je zadržati.

PLEJBOJ: Jeste li teško raskidali?

VUČELIĆ: Nisam ja raskidao. Mene su ostavljale.

PLEJBOJ: Ovo je tipičan odgovor za čoveka koji ima reputaciju kakvu vi imate!

VUČELIĆ: Stvarno nisam ostavljao.

PLEJBOJ: Šta je na ženi najerotičnije?

VUČELIĆ: Pored nekih fizičkih pretpostavki mada nemam neki određeni tip žene senzibilitet i inteligencija. Volim otvorenost, znatiželju.

PLEJBOJ: Jesu li vas kao mladića privlačile starije žene?

VUČELIĆ: Jesu. Bilo je dosta žena starijih od mene po petšest godina. Danas, kada sretnem neku od njih, pogledamo se i ona verovatno misli: al' je propao! I ja mislim slično. Ne ružno, nego jednostavno ostarilo se! Sećam se da sam jednom sa Bebom Lončar i nekim velikim društvom sedeo u nekoj kafani u Skadarliji, kada je ušla Žilijet Gfeko, muza egzistencijalizma, prijateljica Sartra, Kamija i Pikasa. Već je bila u podmaklim godinama, ali je, sa onim jakim kostima i izražajnim licem, izgledala sjajno. Gutao sam je pogledom punim divljenja. Primetila je. Htela je da zna ko sam. Beba joj je na francuskom rekla šta znači moje ime: onaj koji poziva na milovanje. Nasmejala se i poslala mi svoju fotografiju i salvetu u obliku srca.

PLEJBOJ: Jeste li uvek voleli žene s kojima ste bili?

VUČELIĆ: Uglavnom. Postojale su prave ljubavi, ali i prolazne strasti.

PLEJBOJ: Kakva je razlika između vođenja ljubavi i seksa?

VUČELIĆ: Vođenje ljubavi podrazumeva neki govor tela i bliskost. To budi sve emocije. Ne možete naučiti čoveka da pliva na obali reke. Mora da ude u reku. Lepo

je kada postoji neki emotivni naboj. Seks nije sportska aktivnost, iako se čovek uglavnom trudi da se prvi put istakne, naročito kada je mlad. Sećam se da sam bio u nekoj strasnoj vezi s jednom ženom, koja mi je, kada smo već bili na samom kraju, rekla: "Šta ti je bilo one prve noći? Kao da si se trudio da pokažeš sve što znaš, pa si me satima prevrtao po krevetu!" Postideo sam se. Setio sam se kakve sam sve akrobacije izvodio, kakvo je to bilo smešno dokazivanje. Možda sam i malo više popio. Kasnije je sve to krenulo kako treba.

PLEJBOJ: Kažete da je vreme zavodjenja prošlo. Koliko to teško pada čoveku tako burne švalerske biografije?

VUČELIĆ: Postoje ljudi koje reputacija zavodnika, švalera stalno tera na dokazivanje. Bez obzira na godine. Ja sam te stvari primirio i stabilizovao. Sujetu sam dovoljno nahranio u prošlosti. Žene s kojima sam bio nikada nisam doživljavao kao plen. Sva moja ljubavna iskustva bila su vezana za društvene i kulturne događaje. Mnoge stvari su se vrtele oko pozorišta.

PLEJBOJ: Odakle vi u toj priči?

VUČELIĆ: Još kao đak sam zavoleo pozorište. Kada sam došao u Beograd, za časopis Polja napravio sam prikaz Bitefa.

Kasnije sam postao član žirija Bitefa, pisao pozorišnu kritiku za više listova, bavio se filmom i polako postao deo te atmosfere. Urednik biltena Sterijinog pozorja sam bio godinama, kasnije direktor Zvezdara teatra, producent predstava u KPGT u i Studentskom kulturnom centru. To je vreme Mise u A molu, Buđenja Skoplja, Karatnazova, Golubnjače, velikih predstava. Neki reditelji su često znali da me pozovu da gledam radnu verziju njihovog filma. Imao sam zadovoljstvo da gledam radnu kopiju Kusturičinog Doma za vešanje, Oca na službenom putu, Andergraunda.

PLEJBOJ: Jeste li gledali novi Kusturičin film Život je čudo?

VUČELIĆ: Ne. Očekujem s nestrpljenjem da ga vidim u bioskopu.

PLEJBOJ: Niste pozvani na Mokru goru?

VUČELIĆ: Nisam.

PLEJBOJ: Zašto?

VUČELIĆ: Ne znam. Kusturica i ja se nismo dugo čuli.

PLEJBOJ: Politički ili lično?

VUČELIĆ: Sada je neko drugi na vlasti.

PLEJBOJ: Imate li razumevanja za umetnike koji vole da su blizu svakoj vlasti?

VUČELIĆ: Mislim da je Kusturica sjajan, briljantan reditelj. Neki njegovi filmovi mi se nisu svideli, ali to ne znači da on nije naš najbolji reditelj. Od prijatelja sam čuo da je Život je čudo sjajan film. Nekom snaga talenta i karakter nisu uvek u dobrim odnosima. Kusturica, kao što vidite, nijednog svog saradnika iz tog vremena nije sačuvao. Znači nije samo sa mnom problem.

PLEJBOJ: I vi ste menjali prijatelje!

VUČELIĆ: To nema veze. Tačno je da sam gubio neke ljude s kojima sam se družio, ali to nije isto. Oni su izabrali drugu stranu. Imam sve razloge da žalim za onom Jugoslavijom mnogo više od

ovih koji žale danas, a koji nisu mogli nigde da mrdnu, a o tome da poljube neku Slovenku ili Hrvaticu da i ne govorim.

PLEJBOJ: Kada kažem da ste menjali prijatelje, mislim pre svega na one ljude i folkzvezde koje su početkom devedesetih počeli da vezuju za vas. Aktivno ste, s krugom novih prijatelja, učestvovali u estradizaciji Srbije.

VUČELIĆ: Tačno je da sam učestvovao u promeni sistema vrednosti. Bilo je to vreme raspada Jugoslavije, jugoslovenstva, bratstva i jedinstva.

PLEJBOJ: Jeste li vi to osećali?

VUČELIĆ: Osećalo se to na rubovima mojih prijateljstava. Nažalost, taj rub je prešao u središte. Odjednom je margina ušla na magistralni put i mi smo morali da podnesemo sve dalje konsekvence. Mogu za to da budem kriv ili zaslužan, već prema potrebi.

PLEJBOJ: Govorila sam o vama kao paradigmi propasti koja se desila Srbiji. Evo kako: čoveku koji je u " aferi Kiš" pisao tekstove u njegovu odbranu, koji je sa velikim piscem povremeno sedeo u kafani, odjednom Arkan postaje najbolji prijatelj.

VUČELIĆ: Uvek sam, poput mnogih intelektualaca, želeo da saznam šta je s druge strane. Onaj ko je živeo u nekoj drugoj zoni sivoj ili zoni sumraka svejedno, takav me je strašno zanimao. I taj svet ima pravila, kao i ovaj. Nas je rušio, a ovaj je nastajao. Arkan je zanimljiv čovek.

PLEJBOJ: S obzirom na to da ste u periodu dok ste bili na čelu RTSa dobili etiketu ratnog huškača, ideologa ratnih zločina, glasite li se poziva Haškog tribunala?

VUČELIĆ: Oni mogu svakog da pozovu. Inače, da znate: da bi nešto podleglo definiciji ratnog huškanja, vi morate da imate monopol u informisanju. To u Srbiji nije bio slučaj. Dalje, ova delatnost mora da bude usmerena ka nekoj nacionalnoj ili društvenoj grupi, što se ovde nije dogodilo. Prema tome, ne zadovoljavam kriterijume ideologa ratnih zločina. Ne postoji nijedan iskaz u tom smislu.

PLEJBOJ: Ipak, osećate li bilo kakvu ličnu odgovornost?

VUČELIĆ: Osećam se odgovornim u smislu da nisam bio dovoljno efikasan. Mi nismo bili spremni, nismo imali propagandu. Bili smo jednostavno zatečeni.

PLEJBOJ: Kada ste od Jugoslovena postali Srbin?

VUČELIĆ: Srbin sam postao teško i bolno. Ja nisam Srbin iz muda. Moje srpstvo je izazvano. Kad se raspala Jugoslavija, zalagao sam se da zaštitimo sve što je u njoj valjalo od književnosti do Bijelog dugmeta. Ovde su došli mnogi umetnici i osećali se dobro. Nije bilo pritisaka...

PLEJBOJ: A Šerbedžija ili Haris Burina, na primer?

VUČELIĆ: Neko je otišao iz kafane gde se pucalo. Pa šta? Nema mesta u Srbiji i Crnoj Gori gde se nije pucalo. Nisam bio ni na jednoj svadbi gde nije praštalo. I onda ne možete od jednog slučaja stvarati pravilo. Srbija nikada nije bila zatvorena.

PLEJBOJ: Dobrica Ćosić je prilično uticao na vaše "nacionalno buđenje". Kažu da ste jedan od njegovih najznačajnijih projekata.

VUČELIĆ: Nekada smo se intenzivno družili. Bio sam fasciniran njegovim knjigama. Ćosić je čovek koji je bio svestan srpskih nacionalnih interesa, imao svoju literarnu viziju i od njega praviti nacionalistu ili inspiratora zločina potpuno je besmisleno.

PLEJBOJ: U kakvim ste odnosima danas?

VUČELIĆ: Vidimo se ponekad na nekoj večeri. Ti odnosi su poremećeni njegovom smenom, u kojoj nisam neposredno učestvovao, ali nas je to ipak udaljilo.

Mislim da u nekim stvarima Dobrica prema meni nije bio dovoljno iskren. Nije da ne govorimo, samo naš odnos više nema taj intenzitet. Posebno sam voleo, a i ona mene, njegovu ženu Božicu. I danas gajim najnežnija osećanja prema njoj.

PLEJBOJ: Kao čoveka koji tada još nije bio član SPSa, ali je radio za "nacionalnu stvar", Dobrica Ćosić vas je predložio za mesto šefa RTS-a. Prekid odnosa s njim u momentu njegovog pada sa mesta predsednika SRJ, mnogima služi kao ključni dokaz vaše nelojalnosti i neukusne pragmatičnosti.

VUČELIĆ: Dobrica je sam napustio svoju koncepciju rešavanja nacionalnog pitanja. Očigledno se nije snašao u toj stvari i na tom mestu. Što se RTS-a tiče, u tome je učestvovalo više ljudi. Na kraju je, naravno, odlučio Milošević.

PLEJBOJ: Kada ste upoznali Slobodana Miloševića?

VUČELIĆ: U februaru 1992. Milošević je bio vrlo neposredan. Delovao mi je smireno, ozbiljno, prilično usamljeno, kao svaki državnik. Ako govorimo lično, Milošević je inteligentan, obavešten, svašta zna i ume da bude duhovit. Kada nešto nije mogao do kraja da obrazloži, voleo je da kaže: "Ti to ne razumeš", što je bio znak da je razgovor završen.

PLEJBOJ: Oni koji to znaju, kažu da je između vas dvojice postojao neki poseban, gotovo erotski odnos. Naizmenično ste se strasno i mrzeli i voleli.

VUČELIĆ: Ja sam njega voleo stabilno, a on mene samo povremeno. Nekad je bio slab na mene, a nekad me je odbijao.

PLEJBOJ: Kako je Milošević prihvatio to što vas Mira Marković nije podnosila?

VUČELIĆ: Svi se nešto junačimo na JUL i Miru Marković, a najgore je što to rade ljudi koji nisu smeli da pisnu. Sve što sam imao da raspravim sa JULom, raspravio sam dok je bio jak i moćan.

PLEJBOJ: Posetili ste Miloševića u Hagu. Kako se snalazi u tim okolnostima?

VUČELIĆ: Nekoliko dana nakon mog izlaska iz zatvora, Milošević mi se javio telefonom. Video me je na televiziji posle štrajka gladu i rekao mi da je tako nešto očekivao od mene. Bio je to dirljiv susret, posle čega je naša komunikacija postala normalna stvar.

PLEJBOJ: Tvrdite da ste zadovoljni zbog toga što ste bliži kraju nego početku života. Zašto?

VUČELIĆ: Zbog svega što se dešava. Nekada je bilo sve drugačije. Živeli smo u boljem vremenu. Pominjali ste " aferu Kiš". Kiš je pobedio u sukobu ne samo zbog toga što su pravda i istina bili na njegovoj strani, nego i zbog toga što su ga u tom momentu podržali neki važni ljudi, novinari, intelektualci. Danas je prirodno da se udružuju neprirodni: pederi u brak, metro muškarci sa ženama...

PLEJBOJ: Govorite kao rezigniran čovek, koji je nevin zaspao, pa se odjednom probudio u nekom drugom svetu. Di ste takvi zbog toga što ste ostarili?

VUČELIĆ: Ne osećam se posebno starim. S obzirom na to šta je sve protutnjalo kroz

moj život i šta mi se sve dešavalo, ne mogu da kažem da mnogo žalim za mladošću. Moj život je bio dovoljno buran. Ali, godine su godine. Još imam prilično energije i pameti, ali primećujem da negde popuštam. Nije isto kao sa trideset. A i duh vremena mi nije po volji.

PLEJBOJ: "Misliti svojom glavom, znači, između ostalog, biti isključiv", napisali ste u knjizi Argumenti protiv neutralnog. Misleći svojom glavom, da li ste dobro smislili sve ovo kroz šta ste prošli?

VUČELIĆ: Nisam od ljudi koji kažu ponovo bih prošao isto. Sa ovom pameću i iskustvom, sigurno bih mnoge stvari radio drugačije. Ziveo sam u zanimljivom vremenu. Misleći svojom glavom, sve važne odluke sam doneo srcem. Nije mi žao.